

DANE I BADANIA
Kwestionariusz oceny
warunków rozwoju
przedsiębiorczości
w gminie

POLSKO-SZWAJCARSKI
Program Rozwoju Miast

DANE I BADANIA

Kwestionariusz oceny warunków rozwoju przedsiębiorczości w gminie

Opracowanie:

Andrzej Sobczyk, Tomasz Kayser

styczeń 2024

Instrukcja do kwestionariusza „Warunki Rozwoju Przedsiębiorczości (WRP)”

I. WPROWADZENIE I NOTA METODOLOGICZNA

Kwestionariusz „WARUNKI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI” jest pomocniczym narzędziem diagnostycznym w obszarze gospodarczym miasta, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości. Jego celem jest uzyskanie podstawowych informacji potrzebnych do zdiagnozowania uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości w mieście dla określenia w strategii rozwoju oraz kierunków i form działania, ważnych dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Adresatem i „zbiorowym respondentem” jest **samorząd**.

Kwestionariusz jest edytowalnym plikiem w formacie elektronicznym – Word. Obejmuje 29 (26 w przypadku kwestionariusza dla Starostwa Powiatowego) pytań (zamkniętych i otwartych) z możliwością rozwinięcia odpowiedzi przez wypełniającego oraz dołączenia dokumentacji w postaci załączników **-w formie elektronicznej lub linków**. Może on być też wykorzystany, w charakterze pomocniczego kwestionariusza, np. do wywiadu z kompetentnymi informatorami, czy samorządem powiatowym.

Konstrukcja kwestionariusza wynika z założeń dominującego obecnie modelu zarządzania publicznego opartego na współpracy (*Collaborative Governance*), w którym dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości kluczowe są trzy kwestie (pyt. 1-10, 13):

- a) Czy lokalny lider (wójt, burmistrz, starosta) utrzymuje konstruktywne kontakty z lokalnym środowiskiem przedsiębiorców? Zakładamy tym samym, że jego nastawienie do kwestii przedsiębiorczości konstytuuje relacje samorządu z przedsiębiorcami, a tym samym jest bardzo ważne dla lokalnego rozwoju gospodarczego.
- b) Czy lokalne środowisko przedsiębiorców jest zorganizowane i zintegrowane?. Trudno mówić o współpracy, jeśli samorząd i jego lider (wójt, burmistrz, starosta), nie ma takiego zorganizowanego partnera (a nie jest nim zatowiszowane środowisko przedsiębiorców) po stronie przedsiębiorców.
- c) Czy działania i inicjatywy na rzecz lokalnego rozwoju gospodarczego są ugruntowane w strategii i spójnym z nią planie działania?. Przyjmujemy bowiem kluczowe znaczenie dla realizacji strategii rozwoju działań zintegrowanych i długofalowych przedsięwzięć.

Drugim elementem konstrukcji kwestionariusza jest założenie, że inicjatywy na rzecz lokalnego rozwoju gospodarczego powinny obejmować trzy podstawowe obszary (pyt. 11-12, 14-21):

- a) wsparcie ducha przedsiębiorczości poprzez działania wpływające na wzrost świadomości i znaczenia postaw przedsiębiorczych,
- b) wsparcie lokalnego sektora MSP,
- c) przyciąganie kapitału zewnętrznego.

W praktyce gminy najczęściej koncentrują się na obszarze c) i b), zanedbując a). Tymczasem działania na rzecz rozwijania i wspierania postaw i inicjatyw przedsiębiorczych, nabierają podstawowego znaczenia. Wynika to m.in. z faktu, że obecnie do podstawowych problemów rozwoju gospodarczego należy spadający odsetek osób preferujących samozatrudnienie, oraz spadek motywacji ludzi młodych do podejmowania aktywności na rynku pracy.

Ostatnia grupa pytań (pyt. 22-28) dotyczy podstawowych uwarunkowań rozwoju gospodarczego będących zasadniczo poza bezpośrednią działalnością samorządu gminy. Są to jednak ważne obszary i podczas pracy diagnostycznej należy dążyć do pogłębienia wiedzy samorządu objętych tymi pytaniami.

Kwestionariusz WPR - jest narzędziem diagnostycznym uzupełniającym głównie dane statystyczne (ilościowe).

Kwestionariusz powinien być wypełniony w początkowym okresie prac diagnostycznych. Następnie - w trakcie pracy Grupy Roboczej i w miarę pozyskiwania nowych informacji i danych (w tym z przeprowadzonych badań i analiz) może być sukcesywnie uzupełniany. W ten sposób informacje staną się bazą danych z zakresu przedsiębiorczości w mieście. Integrując tak pozyskane dane otrzymamy obraz systemu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości. Strategia wsparcia przedsiębiorczości powinna się skupić na tym jak integrować i rozwijać wspólne działania, które już są realizowane oraz zaplanowaniu przyszłych działań. Chodzi o taką integrację i koordynację posiadanych zasobów i potencjałów przedsiębiorczości, aby uzyskać najlepsze ekonomiczne i pozaekonomiczne efekty skali i synergii. Punktem wyjścia takiego planowania musi być wiedza o tym co w tym zakresie jest robione obecnie w samorządach gmin i powiatów. Analizowanie i wykorzystanie tej wiedzy i informacji jest właśnie zadaniem Grup Roboczych w miastach. Rekomendujemy, osoby wypełniające kwestionariusz jak i samorządy miast potraktowały kwestionariusz nie tylko jako narzędzie diagnozujące, ale

w dalszej perspektywie pomagające ukierunkować politykę i praktykę w zakresie wspierania przedsiębiorczości w mieście. Jesteśmy przekonani, że jego wypełnienie będzie motywacją dla władz samorządowych do refleksji w zakresie klimatu i warunków przedsiębiorczości w ich miastach jak i w całym powiecie.

II. Procedura wypełnienia kwestionariusza WPR

- Za organizację i przebieg badania – wypełnienia kwestionariusza WPR odpowiada osoba koordynująca pracę nad wnioskiem projektowym lub osoba wskazana przez osobę koordynującą.
- Pierwszym i najważniejszym zadaniem jest skuteczne dostarczenie (online) do osoby z którą będzie przeprowadzane badanie kwestionariusza wraz z instrukcją.
- Rekomendujemy by badanie było skierowane bezpośrednio do wójta/burmistrza/starostę, lub osoby kompetentnej którą wójt/burmistrz/starosta wyznaczy do wypełnienia kwestionariusza. Rekomendujemy także, aby wypełniona ankieta była następnie omówiona w zespole przygotowującym wniosek projektowy na bezpośrednim spotkaniu z wójtem/burmistrzem/starostą. Może to służyć pogłębieniu ankiety, ale przede wszystkim jest to okazja do omówienia uwarunkowań lokalnego rozwoju gospodarczego.
- Wyniki kwestionariusza WPR powinny być zestawione w formie raportu, który będzie dokumentem źródłowym wykorzystanym w argumentacji wniosku projektowego.

NAZWA GMINY:					
DANE KONTAKTOWE					
Osoby odpowiedzialne	Imię nazwisko	Stanowisko /rola	e-mail	telefon	uwagi
Osoba wypełniająca kwestionariusz:					
Ew. inna Osoba – źródło inf. o przedsiębiorczości w gminie					
Uzgodniony termin wypełnienia i odesłania kwestionariusza		....			

Warunki Rozwoju Przedsiębiorczości

1. Czy burmistrz/wójt/ utrzymuje kontakt z przedsiębiorcami (w tym z branży rolniczej)?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie? (poziom sformalizowania – np. Stała Rada Gospodarcza jako ciało doradcze, Rada Przedsiębiorców zwoływana na potrzeby konsultacji dokumentów programowych/cykliczne, otwarte spotkania z przedsiębiorcami...)

Z jaką częstotliwością? (cyklicznie – jak często/sporadycznie)

2. Czy w Radzie Gminy zadania rozwoju przedsiębiorczości są przypisane konkretnej komisji rady?

TAK

NIE (przejdź do pytania 4)

Jeśli tak, to jakiej? – Proszę podać pełną nazwę oraz zakres jej działania?

3. Czy w tej kadencji Rady komisja podejmowała na swoich posiedzeniach tematy dot. przedsiębiorczości?

TAK

NIE

Jeśli tak, to czego dotyczyły?

(Jeżeli są to konkretne dokumenty, proszę je załączyć do ankiety – w postaci digitalnej lub linku do dokumentu.)

4. Czy Rada Gminy podejmowała na swoich posiedzeniach tematy dot. przedsiębiorczości?

TAK

NIE

Jeśli tak, to czego dotyczyły?

(Jeżeli są to konkretne dokumenty, proszę je załączyć do ankiety – w postaci digitalnej lub linku do dokumentu.)

5. Czy gmina ma plan działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości?

TAK

NIE

Jeśli tak, to z którego roku, z jakim horyzontem czasowym; w jakich dokumentach?

(Jeżeli są to konkretne dokumenty, proszę je załączyć do ankiety – w postaci digitalnej lub linku do dokumentu.)

6. Czy w strukturze samorządu jest osoba/komórka, która w kompetencjach ma zadania z zakresu wspierania przedsiębiorczości?

TAK

NIE

Jeśli tak, jakie/a to stanowisko/jednostka organizacyjna?

7. Czy samorząd/gmina podejmuje konkretne działania wspierające przedsiębiorczość i przedsiębiorców?

TAK

NIE

Jeśli tak, to jakie są to działania i jakie jednostki je realizują?

8. Czy w gminie zbierane są informacje na temat kondycji, potrzeb i problemów lokalnych przedsiębiorców?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie?, z jakiego okresu pochodzą te informacje?, jakie jest ich źródło?, jakie główne potrzeby/problemy zidentyfikowano?

(Jeżeli są to konkretne dokumenty, proszę je załączyć do ankiety – w postaci digitalnej lub linku do dokumentu)

9. Czy gmina/ (urząd lub jednostki organizacyjne) w okresie ostatnich 3-5 lat podejmowała działania we współpracy ze środowiskiem przedsiębiorców?

TAK

NIE

Jeśli tak, to jakie to były działania i kiedy?

10. Jak można określić poziom integracji (wewnętrznej współpracy) lokalnego środowiska przedsiębiorców? (proszę zaznaczyć)

Wysoki

Średni

Niski

Brak integracji i współpracy

Trudno powiedzieć

11. Czy w gminie/powiecie funkcjonują organizacje przedsiębiorców?

TAK

NIE

Jeśli tak, to:

a) jakie i w jakiej formie organizacyjnej?

1	
2	

b) jaka jest ich aktywność? proszę podać przykłady.

Ad 1	
Ad 2	

12. Czy przedsiębiorcy angażują się (poza swoją działalnością podstawową: produkcyjną, usługową, handlową) w sprawy ważne dla gminy/powiatu i ich mieszkańców?

TAK

NIE

Jeśli tak, to czego dotyczy i na czym polega ich zaangażowanie (w okresie ostatnich 3-5 lat)?

--

13. Czy w gminie są podejmowane inicjatywy zachęcenia mieszkańców, przedsiębiorców, instytucji publicznych do dokonywania zakupów od lokalnych producentów/ dostawców towarów i usług?

TAK

NIE

Jeśli tak, to kto je podejmuje i na czym polegają te inicjatywy?

--

14. Czy przedsiębiorcy są zaangażowani w kształcenie zawodowe i promocję przedsiębiorczości wśród młodzieży w gminie?

TAK

NIE

NIE WIEM

Jeśli tak, to czego dotyczyło i na czym polega ich zaangażowanie?

15. Czy gmina/powiat podejmuje inicjatywy i działania na rzecz edukacji przedsiębiorczości młodzieży?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie i zakresie? *(w ramach wsparcia nauczania przedmiotu Podstawy Przedsiębiorczości w szkołach/poza obowiązkowymi zajęciami/ poza szkołą, we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami)*

16. Czy gmina podejmuje działania promujące postawy przedsiębiorcze? *(np. organizując Dni Przedsiębiorczości, konkurs na lidera przedsiębiorczości, na biznes plan, zapraszając przedsiębiorców na spotkania z młodzieżą)*

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie?

17. Czy gmina na bieżąco analizuje dane i informacje dot. stanu przedsiębiorczości? *(np. liczba przedsiębiorstw/1000 mieszkańców, dynamika nowozakładanych przedsiębiorstw, zatrudnienie)*

TAK

NIE

Jeśli tak, to jakie konkretne dane i informacje są analizowane i gdzie prezentowane/ udostępniane?

18. Czy gmina promuje osiągnięcia i sukcesy lokalnych przedsiębiorców?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie?

--

19. Czy w gminie funkcjonują struktury i instytucje otoczenia biznesu, wspierające przedsiębiorczość? (jak np. Ośrodki Doradztwa, agencje, inkubatory, parki, strefy co-workingowe, fundusze poręczeniowe)

TAK

NIE

Jeśli tak, to:

a) jakie?

1	
2	

b) kto je prowadzi/finansuje?

--

c) czy ze sobą współpracują?

--

d) jak oceniana jest ich skuteczność?

--

Jeśli nie, to:

a) czy planowane jest utworzenie takich struktur i przez kogo?

--

b) w oparciu o jakie środki?

--

**WYKORZYSTYWANIE PRZEZ GMINĘ WYBRANYCH INSTRUMENTÓW
POLITYKI GOSPODARCZEJ:**

20. Czy gmina posiada ofertę nieruchomości dla działalności gospodarczej?

TAK

NIE

Jeśli tak, to co obejmuje ta oferta?

(Jeżeli są to konkretne dokumenty proszę je załączyć do ankiety – w postaci digitalnej lub linku do dokumentu)

21. Czy gmina aktywnie przygotowuje nowe tereny inwestycyjne? *(scalanie działek, uzbrajanie, specjalnie dedykowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego)*

TAK

NIE

22. Czy gmina prowadzi aktywną promocję gospodarczą?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie i skali? *(samodzielnie lub wspólnie z innymi gminami/partnerami gospodarczymi, w ramach jakich struktur organizacyjnych, skala wydatków, ocena skuteczności, zakres promowanej oferty)*

23. Czy gmina prowadzi aktywną politykę podatkową wobec sektora gospodarczego?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie i zakresie?

24. Czy gmina bada/monitoruje poziom satysfakcji przedsiębiorców z jakości obsługi administracyjnej samorządu/urzędu gminy i podległych im jednostek i instytucji?

TAK

NIE

Jeśli tak, to w jakiej formie i jak często publikowane są wyniki tych badań/monitoringu oraz jak są one wykorzystywane?

INNE UWARUNKOWANIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

25. Jaki jest poziom pokrycia MPZP powierzchni gminy (ha), terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą?

Wielkość powierzchni w ha .....

26. Jaki jest zainteresowanie podejmowaniem działalności gospodarczej i inwestowaniem w gminie?

a) ze strony inwestorów lokalnych:

- duże
- średnie
- małe
- żadne
- nie wiem

a) ze strony inwestorów zewnętrznych:

- duże
- średnie
- małe
- żadne
- nie wiem

b) Skąd pochodzą (lokalni?, krajowi?, zagraniczni?) przedsiębiorcy/inwestorzy zainteresowani podjęciem działalności gospodarczej/inwestowaniem oraz jakich sektorów gospodarki dotyczy ich zainteresowanie?

27. Jakie przedsiębiorstwa są obecnie największymi pracodawcami w gminie?

Lp.	NAZWA	BRANŻA	WIELKOŚĆ ZATRUDNIENIA
1			
2			
3			

a) czy gmina posiada wiedzę na temat ich planów rozwojowych, zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników, ew. lokalnych barier ich rozwoju (infrastruktura)?

1	
2	
3	

28. Czy gmina zdefiniowała kluczowe dla jej rozwoju branże gospodarcze?

TAK

NIE

a) Jeśli tak, to jakie to branże?

1	
2	
3	

29. Co najbardziej hamuje rozwój gospodarczy Waszej gminy?

--

***Miejsce na inne ważne uwagi/sugestie/propozycje
ze strony osób/y odpowiadających/cej na pytania kwestionariusza:***

--